

Извештај
за извршен надзор на законитоста на
работата од областа на животната средина на
општина Кавадарци

Комисијата за вршење надзор на законитоста на работата на органите на општината, на градот Скопје и на општините во градот Скопје формирана со Решение бр. 18-1092/2 од 16.02.2021 година, а врз основа и согласно Планот за вршење на надзор на законитоста на работата на органите на општината, на градот Скопје и општините во градот Скопје донесен од страна на Министерството за животна средина и просторно планирање со бр. 18-1092/1 од 16.02.2021 година, на ден 07.04.2021 година изврши надзор на законитоста на работата во општина Кавадарци.

Надзорот е извршен врз основа на претходна најава до општината Кавадарци од страна на министерството и тоа за следните области од законите за животна средина:

1. Постапка за одобрување на елаборати за животна средина
2. Постапка за издавање на Б-интегрирана еколошка дозвола
3. Надзор на надлежностите на органите на општината од областа на управување со отпадот.
4. Надзор на надлежностите на органите на општината од областа на заштита на водите.
5. Надзор на надлежностите на органите на општината од областа на заштита од бучава во животната средина

Претставници на општината Кавадарци присутни при вршењето на надзорот беа Зоран Малденовски, Доне Илов и Јован Колев-државен инспектор за животна средина.

Во однос на првата точка од Планот за вршење на надзор на законитоста на работата на органите на општината, на градот Скопје и општините во градот Скопје која се однесува на спроведување на постапката за одобрување на елаборати за животната средина комисијата утврди дека: во општина Кавадарци **законски се спроведува постапката за одобрување на елаборати** за заштита на животната средина истите се одобруваат согласно постапката и за нив се води евиденција согласно пропишаниот регистар.

По однос на втората точка која се однесува на спроведување на постапката за издавање на Б интегрирани еколошки дозволи од страна на комисијата е утврдено дека согласно активностите кои произлегуваат од Законот за животна средина општината ја спроведува целосно законски постапката за издавање на Б интегрирани еколошки дозволи како и нивно обновување, и за истите водат регистар. Имаат назначено одговорно лице за издавање на дозволите и за истото имаат изготвено овластување.

По однос на обврските согласно Законот за животна средина :

- ЛЕАП е во постапка на изготвување.

-Има формирано иницијативно тело за следење на имплементацијата на ЛЕАПОТ.

-Општината има донесено План за спроведување на инспекциски надзор за 2021 година.

-Има овластен инспектор за животна средина.

-Нема воспоставено катастер согласно член 42 и не доставува податоци до МЖСПП.

-Општината нема воспоставено регистар на загадувачи и не доставува податоци за одржување на Регистарот на загадувачки материји и супстанции и на нивни карактеристики до МЖСПП.

-Редовно ја информира јавноста за животната средина преку web страната и социјалните мрежи

Согласно третата точка од Планот за вршење на надзор на законитоста на работата на органите на општината, на градот Скопје и општините во градот Скопје од страна на комисијата е утврдено дека согласно прописите кои произлегуваат од Законот за управување со отпадот

- Општината има донесено План и Програма за управување со отпадот.

-На територијата на општината функционира ЈКП комуналец, .

-Се прави селекција на отпадот, контејнери за батерии и електричен отпад се поставени.

-Во општината нема определено место за собирање и селектирање на комунален отпад и другите видови на неопасен одпад, истиот се одлага во градската депонија Мелци.

-Прибира годишни извештаи со податоци доставени од правни и физички лица кои вршат дејности на собирање, транспортирање складирање, третман, преработка, отстранување и промет на отпадот согласно член 39 од ЗОУ.

- Во општината има определено место за третман и отстранување на инертен отпад- Депонија Мелци.

- Општината нема основано посебна депонија и ја користи депонијата Мелци за складирање на неопасен и за инертен отпад согласно член 80 став 2 од ЗОУ,

- Општината нема организирано информативен систем на локално ниво, со кој се обезбедува собирање и презентирање на податоци за општата состојба во врска со управувањето со неопасниот отпад согласно член 113 од ЗОУ.

- општината води Катастар за својата територија, во кој се евидентираат создавачите на неопасен отпад согласно член 116 од ЗОУ.

- Во општината има регистрирно правно лице кое поседува Дозвола за самостојно постапување со отпад од пакување, и исполнета е обврската на Градоначалникот која произлегува од членот 26 од закон за управување со пакување и отпад од пакување.

-Општината има склучено договори за со правни лица за: управување со отпад од пакување, управување со отпадна електрична и електронска опрема, управување со отпад од батерии и акумулатори.

- Општината овозможува остварување на правото на пристап до јавни информации и јавно учество во донесувањето одлуки во областа на отпадот преку својата веб страна и на социјалните мрежи.

Согласно четвртата точка од Планот за вршење на надзор на законитоста на работата на органите на општината Кавадарци, од страна на комисијата е утврдено дека согласно прописите кои произлегуваат од Законот за водите:

- Општината има реализирано инспекциски надзор во областа на водите (согласно член 229)

- Општината има прибавено водно право дозвола за користење на вода согласно член 26 и 28, но нема прибавено Дозвола за испуштање отпадни води или за испуштање или фрлање материји и супстанции во реципиентите согласно член 79 од ЗВ.

- Општината има издадени Б интегрирани еколошки дозвола и истите немаат директен испуст во речното корито и се приклучени во колекторскиот систем, поради тоа не се задолжени инсталациите од страна на општината да остварат водно право за дозволи за користење и дозволи за издавање.

- Општината има донесено одлука за потребата за определување на заштитни зони за изворишта кои се користат за консумирање од страна на човекот и има поднесено барање до Министерство за животна средина и просторно планирање.

- Во општината се врши одведување и собирање на отпадните води што произлегуваат или се создаваат на нивното подрачје, вклучувајќи го и отстранувањето на тињата, но не се врши пречистување согласно член 113 од ЗВ нема Програма за одведување, собирање и пречистување на урбаните отпадни води согласно член 114 од ЗВ.

- Општината ги исполнила обврските согласно член 116 и обезбедила ефлуентите од индустриските отпадни води коишто влегуваат во системите за собирање и прочистување на урбани отпадни води да бидат подложни на потребниот предтретман, а истото го утврдува од годишните извештаи кои во општината ги доставуваат инсталациите од нивните мерења.

- Општината има донесено План за заштита и одбрана од поплави изготвен и усвоен од страна на советот на општина Кавадарци изготвен и усвоен од страна на советот на општина Кавадарци со р. 08-1458/41 од 13.03.2020, но потребно е истиот да се достави до Министерство за животна средина и просторно планирање. Општината превзема мерки за заштита и одбрана од поплави.

- Општината нема Програма за заштита од штетно дејство на водите член 124 ЗВ.

- Во однос на ерозивното подрачје во нејзините граници и подрачјата загрозуени од ерозија општината врши пошумување, чистење на поројниците и нивно регулирање. Има донесено план за пошумување на ерозивно подрачје, согласно член 141-мерки за заштита од порои, има изградено место за таложеење на сите сливни подрачја пред да се вливаат во реципиентот, но Општината не определелила границите на ерозивното подрачје и подрачјето загрозуено од ерозија согласно член 135 од ЗВ.

- Општината согласно член 143 од ЗВ не изработила, доставила и објавила извештаи за активностите реализирани во претходната година и предвидените активности за наредната година во врска со заштитата од штетното дејство на водите.

- Општината согласно обврските за определување на крајбрежен заштитен појас на водотеците ги регулира согласно детален урбанистички план, и врши проценка на ризик од поплави по потреба.

- Општината врши по потреба проценка дали водотеците на подрачјето кое е под нивна надлежност се во состојба да предизвикат поплави на земјиштето и дали обезбедуваат непречен проток на водата согласно член 133

- Општината нема воспоставено мониторинг за водни тела согласно член 1453В нема донесено Програма за мониторинг на водите и не доставува податоци согласно член 156 3В.

-Водата за пиење ја обезбедуваат преку капитални извори и тиролски зафати на речни корита, заштита преку прогласување на заштитни зони чуварска служба. Општината има основано јавно претпријатие ЈП Комуналец за вршење на дејноста и работењето и одржувањето на системите за водоснабдување и снабдувањето со вода за пиење согласно член 185.

Согласно петата точка од Планот за вршење на надзор на законитоста на работата на органите на општината Кавадарци, од страна на комисијата е утврдено дека согласно прописите кои произлегуваат од областа на заштита од бучава во животната средина :

-Општината при издавање на одобренија за градба утврдуваат дали планските документи за објектот што се предмет за одобрение за градба ги исполниле посебните услови и мерки во врска со стандардите за заштита одбучава согласно член 23 од ЗЗБЖС,

-Општината не води Катастар на создавачи на бучава согласно член 35 од ЗЗБЖС
Општината нема склучено договор со овластено правно лице за мерење на бучава.

Во однос на систематизација на работни места на општината во делот на животната средина, во текот на надзорот беше образложено дека општината има Сектор за комунални работи, урбанизам, сообраќај, во кој има одделение за заштита на животната средина каде што се предвидени 5 работни места и некои од нив се пополнети.

Врз основа на сето горенаведено комисијата за вршењето на надзорот ги увиде следниве недостатоци кои е потребно општината да ги отклони и за тоа да го известат Министерството, и даде неколку препораки:

- Се препорачува вработените во одделението за заштита на животната средина и природата и понатаму да работат согласно законските прописи како и досега а за можат да ги опфаќаат сите надлежности од областа на животната средина кои ги има општината, а кои произлегуваат пред се од Законот за животна средина, Законот за управување со отпадот, Законот за водите, Законот за заштита од бучавата во животната средина и останатите закони од областа на животната средина, потребно е да бидат вработени уште најмалку едно лице во одделението за животна средина, бидејќи обемната материја и обврски кои што произлегуваат од неа не може да го покрива само едно лице.

-Да се продолжи со подготовката на ЛЕАП, и истата да биде што поскоро завршена.

-Да се достави годишен извештај за состојбата на животната средина до Министерството за животна средина и просторно планирање.

-Општината да ја исполни обврската согласно член 154 од ЗЖС, да донесе надворешен план за вонредни состојби, и истиот да се донесе во рок од 6 месеци.

Во областа на водите комисијата укажува на следниве недостатоци кои е потребно да се отстранат:

-

- Од страна на Владата на Република Северна Македонија донесена е Одлука за заштитни зони за заштита на водите за водозафатните објекти извори „Лукар 1“, „Лукар 2“, „Косматец“ и зафат на водотек „Стара река“наменети за консумирање од страна на човекот (Сл.весник на РСМ 175/21). Потребно е општината во урбанистичките планови на општината да ги прикажува картографски заштитните зони за водозафатните објекти извори „Лукар 1“, „Лукар 2“, „Косматец“ и зафат на водотек „Стара река“согласно член 98 став 4 ЗВ.

- Општината да прибави Дозвола за испуштање отпадни води или за испуштање или фрлање материи и супстанции во реципиентите согласно член 79 од ЗВ.

- Општината потребно е да донесе Програма за одведување, собирање и пречистување на урбаните отпадни води согласно член 114 од ЗВ и понатаму да врши одведување и собирање на отпадните води што произлегуваат или се создаваат на нивното подрачје, вклучувајќи го и отстранувањето на тињата и да врши пречистување на отпадните води согласно член 113 од ЗВ.

-Согласно член 123 од ЗВ потребно е општината да ги презема мерките за заштита и одбрана од поплави и за заштита од друго штетно дејство на водите во урбаните подрачја и да донесе Програма за заштита од штетно дејство на водите согласно член 124 ЗВ.

- Согласно член 126 од ЗВ потребно е Планот за заштита и одбрана од поплави во континуитет да се изработува, да се доставува до Министерство за животна средина и просторно планирање како и да се спроведува истиот.

- Согласно член 133 секоја година до крајот на септември општината потребно е да изврши проценка дали водотеците на подрачјето кое е под нивна надлежност се во состојба да предизвикат поплави на земјиштето и дали обезбедуваат непречен проток на водата. Доколку водотеците не обезбедуваат непречен проток се преземат мерки од страна на општината.

-Советот на општината на територијата под нејзина надлежност потребно е да ги определи границите на ерозивното подрачје и подрачјето загрозуено од ерозија како и да ги утврди мерките и работите за заштита на земјиштето од ерозија и уредувањето на пороите, врз основа на техничка документација согласно член 135 од ЗВ и да ги презема мерките за заштита на ерозивни подрачја согласно член 136 и член 137 од ЗВ.

-Општината потребно е да ги исполни и обврските од член 141 од ЗВ и да ги превземе мерките за уредување на пороите што се наоѓаат на нивното подрачје.

-Потребно е согласно член 143 општината да изработи, доставува и објавува извештаи за активностите реализирани во претходната година и предвидените активности за наредната година во врска со заштитата од штетното дејство на водите.

- Општината потребно е да донесе Програма за мониторинг на водите согласно член 145 став 7 од ЗВ и да доставува податоци од мониторинг согласно член 156 ЗВ.

- Се препорачува во општината да се овозможи учество на стручни обуки на вработените во општината кои работат во делот на заштитата на животната средина особено во делот на одобрување на елаборати за заштита на животната средина, Б-интегрирани еколошки дозволи, изготвување планови и програми за управување со отпад се со цел зајакнување на капацитетите за спроведување на законските прописи за заштита на животната средина на локално ниво.

- Општината нема воспоставено мониторинг за водни тела согласно член 1453В нема донесено Програма за мониторинг на водите и не доставува податоци согласно член 156 3В.

-Водата за пиење ја обезбедуваат преку капитални извори и тиролски зафати на речни корита, заштита преку прогласување на заштитни зони чуварска служба.Општината има основано јавно претпријатие ЈП Комуналец за вршење на дејноста и работењето и одржувањето на системите за водоснабдување и снабдувањето со вода за пиење согласно член 185.

Согласно петата точка од Планот за вршење на надзор на законитоста на работата на органите на општината Кавадарци, од страна на комисијата е утврдено дека согласно прописите кои произлегуваат од областа на заштита од бучава во животната средина :

-Општината при издавање на одобренија за градба утврдуваат дали планските документи за објектот што се предмет за одобрение за градба ги исполниле посебните услови и мерки во врска со стандардите за заштита одбучава согласно член 23 од ЗЗБЖС,

-Општината не води Катастар на создавачи на бучава согласно член 35 од ЗЗБЖС
Општината нема склучено договор со овластено правно лице за мерење на бучава.

Во однос на систематизација на работни места на општината во делот на животната средина, во текот на надзорот беше образложено дека општината има Сектор за комунални работи, урбанизам, сообраќај, во кој има одделение за заштита на животната средина каде што се предвидени 5 работни места и некои од нив се пополнети.

Врз основа на сето горенаведено комисијата за вршењето на надзорот ги увиде следниве недостатоци кои е потребно општината да ги отклони и за тоа да го известат министерството, и даде неколку препораки:

- Се препорачува вработените во одделението за заштита на животната средина и природата и понатаму да работат согласно законските прописи како и досега а за можат да ги опфаќаат сите надлежности од областа на животната средина кои ги има општината, а кои произлегуваат пред се од Законот за животна средина, Законот за управување со отпадот, Законот за водите, Законот за заштита од бучавата во животната средина и останатите закони од областа на животната средина, потребно е да бидат вработени уште најмалку едно лице во одделението за животна средина, бидејќи обемната материја и обврски кои што произлегуваат од неа неможе да го покрива само едно лице.

-Да се продолжи со подготовката на ЛЕАП, и истата да биде што поскоро завршена.

-Да се достави годишен извештај за состојбата на животната средина до Министерството за животна средина и просторно планирање.

-Општината да ја исполни обврската согласно член 154 од ЗЖС, да донесе надворешен план за вонредни состојби, и истиот да се донесе во рок од 6 месеци.

Во областа на водите комисијата укажува на следниве недостатоци кои е потребно да се отстранат:

-Во рок од 6 месеци Општина Кавадарци треба да го извести Министерството за животна средина и просторно планирање за превземените активности согласно утврдените недостатоци во однос на имплементацијата на надлежностите.

Скопје, година

Претседател на Комисија
Танја Кироска Филиќ _____

Членови од Комисијата присутни на надзорот:

Ирена Николовска _____
Сашко Илиќ, _____

Членови на комисијата кои учествуваа во извештајот:

Даниела Ристова, _____
Даниела Наумоска, _____